

Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap
Svenska språket

Kursplan

Tidigt läs- och skrivlärande i pedagogisk verksamhet

Kurskod:	S1GK30
Kursens benämning:	Tidigt läs- och skrivlärande i pedagogisk verksamhet <i>Literacy Development in Education</i>
Högskolepoäng:	30
Utbildningsnivå:	Grundnivå
Successiv fördjupning:	Grundnivå, har endast gymnasiala förkunskapskrav (G1N)

Huvudområde:
SVE (Svenska språket)

Beslut om fastställande

Kursplanen är fastställd av Fakulteten för humaniora och samhällsvetenskap 2025-01-30 och gäller från höstterminen 2025 vid Karlstads universitet.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet

Lärandemål

Delkurs I: Tidig läs- och skrivutveckling (7.5 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. redogöra för utveckling av språklig medvetenhet hos barn,
2. redogöra för teorier om litteracitet samt tidig läs- och skrivutveckling,
3. ge exempel på undervisning som främjar läs- och skrivutveckling ur ett första- och andraspråksperspektiv,
4. ge exempel på och diskutera hur digitala verktyg och multimodala resurser kan integreras

i läs- och skrivundervisningen,

5. beskriva och reflektera över styrdokumentens innehåll för svenskämnet,
6. tillämpa grundläggande normer för språkriktighet och
7. använda ett kommunikativt, klart och för sammanhanget adekvat språkbruk.

Delkurs II: Skrivutveckling och skrivundervisning (7.5 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. redogöra för grundläggande grammatiska begrepp,
2. beskriva och visa hur grundläggande grammatiska begrepp kan tillämpas i språkstödjande undervisning,
3. redogöra för och diskutera olika teorier och arbetssätt för elevers skrivutveckling i ett första- och andraspråksperspektiv,
4. beskriva olika texttyper, deras uppbyggnad och språkliga drag,
5. redogöra för och diskutera hur digitala verktyg och multimodala resurser kan integreras i undervisningen för att stödja elevers skrivutveckling,
6. tillämpa grundläggande normer för språkriktighet och
7. använda ett kommunikativt, klart och för sammanhanget adekvat språkbruk.

Delkurs III: Läsutveckling och läsundervisning (7.5 hp)

Efter avslutad delkurs ska studenten kunna

1. redogöra för och diskutera olika teoretiska perspektiv på och arbetssätt för elevers läsutveckling i ett första- och andraspråksperspektiv,
2. redogöra för olika verktyg och strategier för läsförståelse,
3. redogöra för och visa hur olika läsförståelsestrategier kan användas i undervisningen,
4. tillämpa och reflektera över muntligt berättande som pedagogiskt verktyg,
5. analysera skönlitteratur riktad mot barn och ungdomar utifrån litteraturvetenskapliga begrepp,
6. ge exempel på och reflektera över olika didaktiska metoder för bearbetning av litteratur,
7. tillämpa grundläggande normer för språkriktighet och
8. använda ett kommunikativt, klart och för sammanhanget adekvat språkbruk.

Delkurs IV: Bedömning samt läs- och skrivsvårigheter (7.5 hp)

Efter avslutad delkurs skall studenten kunna

1. beskriva och reflektera över styrdokumentens innehåll vad beträffar bedömning i svenskämnet,
2. redogöra för och diskutera olika sätt att dokumentera och bedöma elevers läs- och skrivutveckling,
3. tillämpa formativ bedömning av elevtexter med utgångspunkt i språkvetenskapliga begrepp,
4. redogöra för grundläggande teorier om läs- och skrivsvårigheter,
5. redogöra för och diskutera olika förhållningssätt i bemötandet av elever med läs- och skrivsvårigheter,
6. tillämpa grundläggande normer för språkriktighet och
7. använda ett kommunikativt, klart och för sammanhanget adekvat språkbruk.

Innehåll

Kursen syftar till att studenten ska utveckla grundläggande kunskaper med ämnesdidaktiska perspektiv i svenskämnet. Kursen behandlar tidig läs- och skrivinläring och strategier för att stödja elevers språk-, läs- och skrivutveckling. Under kursen tillägnar sig studenten förståelse och färdigheter för att möta en heterogen elevgrupp och därmed är flerspråkighets- och jämställdhetsperspektiv centrala. I samband med fältuppgifterna förväntas studenten ha tillgång till undervisningsgrupp i pedagogisk verksamhet.

Delkurs I: Tidig läs- och skrivutveckling (7.5 hp)

Delkursen handlar om hur barn lär sig läsa och skriva. Dessutom behandlas styrdokumenterna i svenskämnet och läs- och skrivundervisning i ett första- och andraspråksperspektiv. Moment i delkursen är utveckling av barns språkliga medvetenhet, teorier om litteracitet och tidig läs- och skrivutveckling samt integrering av digitala verktyg och multimodala resurser i undervisningen.

Delkurs II: Skrivutveckling och skrivundervisning (7.5 hp)

Delkurs två handlar om olika teorier om och arbetssätt för elevers skrivutveckling i ett första- och andraspråksperspektiv. Med utgångspunkt i centrala skrivdidaktiska diskurser behandlas olika texttyper, deras uppbyggnad och språkliga drag. Andra moment i delkursen är grundläggande grammatiska begrepp och hur kunskaper om språkstruktur blir ett stöd för elevers läs- och skrivutveckling. Delkursen ger på så vis studenten det metaspråk som är centralt i utveckling av barns litteracitet samt läs- och skrivutveckling. Dessutom behandlas hur digitala verktyg och multimodala resurser kan integreras i undervisningen för att stödja elevers skrivutveckling.

Delkurs III: Läsutveckling och läsundervisning (7.5 hp)

Delkursen behandlar teoretiska perspektiv på och arbetssätt för elevers läsutveckling i ett första- och andraspråksperspektiv. Centralt i delkursen är hur olika modeller och läsförståelsestrategier kan användas i undervisningen. Ett annat moment i delkursen handlar om analys av skönlitteratur med utgångspunkt i litteraturvetenskapliga begrepp och didaktiska metoder för att bearbetning av litteratur, såväl sakprosa som skönlitterära texter. Ytterligare ett moment i delkursen är muntligt berättande som pedagogiskt verktyg samt hur ett flerspråkighets- och interkulturalitetsperspektiv kan beaktas i undervisningen i ämnet svenska.

Delkurs IV: Bedömning samt läs- och skrivsvårigheter (7.5 hp)

Delkurs fyra handlar om bedömning och dokumentation av elevers läs- och skrivutveckling, samt teorier om läs- och skrivsvårigheter. Med utgångspunkt i styrdokumenterna för svenskämnet och språkvetenskapliga begrepp behandlas olika sätt att dokumentera och bedöma elevers läsande och skrivande. Dessutom behandlas olika förhållningssätt i bemötandet av elever med språk-, läs- och skrivsvårigheter när det gäller såväl förebyggande som stödjande insatser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Se separat dokument.

Examination

Delkurs I Tidig läs- och skrivutveckling (7.5 hp)

Lärandemål 1 och 2 examineras genom salstentamen.

Lärandemål 3 och 4 examineras genom en individuell fältstudie med uppföljande skriftlig inlämningsuppgift.

Lärandemål 5 examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift samt ett muntligt seminarium.

Lärandemål 6 och 7 examineras genom salstentamen, individuella skriftliga inlämningsuppgifter samt ett muntligt seminarium.

Delkurs II Skrivutveckling och skrivundervisning (7.5 hp)

Lärandemål 1, 3 och 4 examineras genom salstentamen.

Lärandemål 2 examineras genom en individuell fältstudie med uppföljande skriftlig inlämningsuppgift.

Lärandemål 5 examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift samt ett muntligt seminarium.

Lärandemål 6 och 7 examineras genom salstentamen, individuella skriftliga inlämningsuppgifter samt ett muntligt seminarium.

Delkurs III Läsutveckling och läsundervisning (7.5 hp)

Lärandemål 1, 2 och 5 examineras genom salstentamen.

Lärandemål 4 examineras genom en individuell fältstudie med uppföljande skriftlig inlämningsuppgift och muntligt seminarium.

Lärandemål 3 och 6 examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Lärandemål 7 och 8 examineras genom en salstentamen, individuella skriftliga inlämningsuppgifter samt muntligt seminarium.

Delkurs IV Bedömning samt läs- och skrivsvårigheter (7.5 hp)

Lärandemål 1 och 2 examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift samt ett muntligt seminarium.

Lärandemål 3 examineras genom en individuell fältstudie och muntligt seminarium.

Lärandemål 4 och 5 examineras genom en individuell skriftlig inlämningsuppgift.

Lärandemål 6 och 7 examineras genom individuella skriftliga inlämningsuppgifter samt ett muntligt seminarium.

Om studenten har ett beslut från Karlstads universitet om riktat pedagogiskt stöd på grund av dokumenterad funktionsnedsättning har examinator rätt att ge studenten en anpassad examination eller att låta studenten genomföra examinationen på ett alternativt sätt.

Betyg

Kursen bedöms enligt betygsskalan Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Kvalitetsuppföljning

Under och efter kursen sker en uppföljning av måluppfyllelse och förutsättningar för lärande i kursen. Dess främsta syfte är att bidra till förbättringar. Studenternas erfarenheter och synpunkter är ett av underlagen för granskningen, och inhämtas i enlighet med gällande regelverk. Studenterna informeras om resultaten och eventuella beslut om åtgärder.

Kursbevis

Kursbevis utfärdas på begäran.

Övrigt

Gällande regler för utbildning på grundnivå och avancerad nivå vid Karlstads universitet reglerar studenters och anställdas skyldigheter och rättigheter.